

EMSL kaasamise kevadkool 2017

Sotsiaalteenuste tööühm

1. Millised on minu positsioonist tulenevad huvid ja vajadused oma eesmärkide saavutamiseks?

I. Kaasamine otsustusprotsessi, koostöö ja koosloome lahenduste väljatöötamiseks

- Probleemide kaardistamine - soov on, et KOV kaasaks rohkem kodanikke ja vabaühendusi kohaliku piirkonna sotsiaalvaldkonna probleemide, vajaduste, olemasolevate teenuste ja võimalike lahenduste kaardistamiseks
- Tegevuste kooskõlastamine - et KOV konsulteeriks oma planeeringutes, rahastusotsustes jmt puuetega inimestega, nii et avalikus ruumis loodavad lahendused, teenused vm abi vastaks selgelt puuetega inimeste vajadustele.
- Ligipääsetavus - avalikes hoonetes, avalikus ruumis, a) et avalikus ruumis arvestataks rohkem sellega, et hoone, ristmik vm oleks ka puuetega inimestele ligipääsetav; b) et planeerimisfaasis kaasataks puuetega inimeste organisatsioone, nii et lõpplahendus tõesti vastaks vajadustele
- Detailplaneering - et juba detailplaneeringu faasis arvestataks ligipääsetavuse küsimustega
- Ühistransport - et ka liikumispuudega inimesed saaks ühistransporti kasutada, seda ka maapiirkondades (täna sageli bussidel kõrged astmed, ilma kahe inimese kõrvalise abita pole võimalik bussi pääseda).
- Isiklik abistaja - vajadus isikliku abistaja järele täna suurem kui KOVid suudavad pakkuda
- Vajadusepõhine abi - kui mõeldakse välja uusi teenuseid vm lahendusi puuetega inimestele, tuleks need inimesed ka laua äärde tuua, et lahendused lähtuks reaalsest vajadusest.

II. Kommunikatsioon ja koöperatsioon KOViga, et pakkuda inimestele abi (kõige avaramas mõttes)

- Siht on ühiselt abivajaja heaks tegutseda
- Ennetada probleemide teket või süvenemist tänu eelnevale kommunikatsioonile, kogukond-KOV koostöös
- Et KOV ise oleks huvitatud vabatahtlike pakutavast lisaväärtusest
- Ühine mõtlemine: see piirkond on meie kodu, ka ametniku jaoks
- III. Info abivajajate kohta
- MTÜ ei saa abivajaja kohta infot
- KOV/Linnaosavalitsus ei tohi anda infot abivajaja kohta.
- Nt kohalik kogudus oleks valmis panustama, kuid sotsiaaltöötaja viitab, et ei tohi infot anda. Vabatahtlik ressurss jääb täielikult kasutamata, inimene jääb lisatoeta, sotsiaaltöötaja jõuab ise katta ainult elementaarse kohustusliku osa.

IV. Teenuste kättesaadavus

- Teenused ei ole piisavalt kättesaadavad, nt koduhoolduse korraldamine hooldust vajavale inimesele, kelle lähedased elavad hoopis teises omavalitsuses, on väga keeruline
- Soov on saada rohkem selgust, kuidas on teenuste osutamine KOVis korraldatud:
- kuidas käib abivajajate kaardistamine?
- kas/kuidas käib võimekamate MTÜde kaardistamine?
- kas/kuidas toimub MTÜde võimekuse arendamine?
- kas/kuidas käib üldine teavitustöö ja teadlikkuse kasvatamine teenustest, mida KOV pakub?
- Kes koordineerib erinevaid teenuseid ja lahendusvõimalusi (sh vabatahtlike ja ühenduste poolt pakutavat tuge)?
- Erivajadusega inimesel on ka õigus enesetäiendusele, sh vabahariduse kaudu. Eesmärk tuua vabaharidusse neid, kes on vähem osalenud elukestvas õppimises, sh puuetega inimesi, kelle ligipääs õppimisvõimalustele on praegu ja on olnud piiratud.

V. Sotsiaaltöötajate ebaühtlane teadlikkus - selged miinimumstandardid, millist abi peab sotsiaaltöötaja osutama või millist infot jagama

- Sotsiaaltöötajad on väga erineva tasemega, erinevus kompetentsides, infos, mida valdavad
- Inimesel endal, kogudusel vm kodanikul tuleb võtta endale sotsiaaltöötaja roll, kui tahab toetada inimest sobiva abi leidmisel

2. Milline on minu kogemus koostööst? Mis on toimunud, mis mitte?

Miinusmärgiga kogemus:

- Kaasamist on vähe
- Vabaühendusi ei teavitada nende valdkonda puudutavatest koosolekutest
- Pöörduakse alles siis, kui on selgunud, et kaasamata lahendused ei toimi
- Info killustatus
- Lahendused on poolikud
- Sotsiaaltöötajaga ei ole võimalik koostööd teha, probleem konkreetsete inimestega suhtlemisel
- Vaja aktiivset kaasamist, vallal puudub kogemus, kuidas aktiivset teavitus- ja kaasamistööd teha, kuulutuse peale asjad ei juhtu
- Võiks olla rohkem erinevaid sihtrühmi kaasavaid üritusi

Plussmärgiga kogemus:

- Kohaliku tasandi foorumid ja ümarlauad, kus on võetud aruteluks ka sotsiaalsed teemad
- Kogukonna laiem kaasamine
- Nt kirikute päevade raames vallavalitsuse ja sotsiaal ameti kaasamine
- ühiselt korraldatud 60+ lõunasöök
- Sotsiaaltöötaja positiivne suhtumine
- Nõmme linnavalitsuse korraldatud rabajooks liikumispuudega kaksikute toetuseks - ise pöördusid liikumispuuetega inimeste ühingu poole

- “Sain kommunikatsiooniringi”

Küsimused:

- Kes on kohalikus omavalitsuses mingi teemaga seotud võtmeisikud - alati ei ole lihtne aru saada
- Kuidas kaasata inimesi (kogukonnast) erinevatesse tegevustesse

Millised on minu ootused uuele koostööle (nii üldised kui ka konkreetsed probleemikesksed)?

- Pidev suhtlus
- Tagasiside ja kogukondade ning vabaühenduste kaasamine koostöösse
- Enne lahenduste väljatöötamist arutelu sihtgruppidega
- Ühine vajaduste kaardistamine
- Ühise eesmärgi sõnastamine
- Sotsiaalkaitse ümarlaud
- Sotsiaalne valdkond puudutab ka mitmeid teisi valdkondi (nt turvalisus), peaks tegema koostööd, leidma ühised kokkupuutepunktid
- Selged koostööpõhimõtted KOVi ja vabaühenduste vahel
- Selgus, millised on kogukonna võimalused teenuste osutamiseks
- Selgus, kuidas on korraldatud vabaühenduste rahastus
- Hooldust vajava inimese hoolduse koordineerimisel ja korraldamisel võiks kogu abi olla saadav ühest kohast, ühelt isikult
- Võimalused enese arendamiseks ja elukestev õppimine peab olema kõigile kättesaadav
- Teema teadvustamine KOVi ametnike poolt

II osa: koostöömudeli loomine

Mis on see, mida soovime koostöö abil saavutada? (preambula)

- Sotsiaalteenuste koosutamise koostöös avaliku võimu ja kogukonnaga, et
 - 1) teenused jõuaksid rohkemate inimesteni;
 - 2) lähtuksid tegelikest vajadustest;
 - 3) et teenuste pakkumine oleks efektiivne
- Küsimus: mis on selle platvormi seeme?

Kuna meie grupis ei olnud KOVi esindajaid, siis analüüsisime edasi, mida saab vabakond ise teha sellise platvormi loomiseks.

Kuidas olla kaasatud?

- Kohalike omavalitsuste ühinemisleping - kas, kui palju, kuidas on selles reguleeritud koostöö vabaühendustega.
- Valimisplatvormid - “valimist eel üksed lahti” - valimiste eel ja ajal ollakse uude ideede suhtes avatumad, võimalus pakkuda oma ideid valimisplatvormidele

- Volikogu komisjonid - kasutada võimalust, et paljudel KOVidel istungite protokollid ja kava väljas, kust saab leida, kus enda teemal kaasa kõneleda. NB! alati ei pruugi olla läbipaistev
- Paluda sõnavõttu komisjoni istungil
- Tutvu KOVi töökoraaldusega
- Tutvu istungite protokollidega
- Otsi hea koostöö näiteid mujalt Eestist, mida saaksid oma kogukonna omavalitsuses tutvustada (Saue vallas palju häid koostöönäiteid, mille kujundamisega KOV ise on teadlikult tegelenud)
- Lühidalt: otsi, kus on kohalik konks, mille kaudu on kõige parem end KOVi tegevustega haakida
- Kogukondlik ümarlaud
- Kes algatab?
- NB! KOV ei tea, et sa eksisteerid! 2015 lõpus/2016 alguses MAKide poolt tehtud uuringust selgust, et KOVi koostööd vabakonnaga pärsib muuhulgas see, et KOV ametnikud ei tea kuigi hästi, millised on piirkonnas tegutsevad vabaühendused.
- Ise tuleb uks lahti teha

Kuidas kodanikuühiskond saab algatada dialoogi?

Kaardista uue KOVi sotsiaalvaldkonnas tegutsevad vabaühendused

Kaardista uue KOVi kodanikuühiskonna aktiiv (Kodukant, Leader võrgustikud, ka MAKid)

Kohtuge omavahel

Tehke ümarlaud KOViga

Kogukonnaühenduste roll suureneb, sest KOV läheb inimesest kaugemale

Kogukonna ja vabaühenduste oluline roll - info sidustamine

Panusta kohaliku arengukava loomisesse - pärast liitumisi peavad KOVid looma uued arengukavad.

Osades KOVides loomisel piirkonnakogud - kas on võimalust astuda dialoogi läbi nende